UUTISET

Meillä päin ei verkkoa ole tehty lainkaan. Kun rakentamistahtia olen katsellut, niin tällä vauhdilla sitä tehdään vielä vuonna 2050. **YRITTÄJÄ RISTO TUHKANEN, HONKARANNAN LEIPÄ**

Suomi: Krimin äänestys kärjistää Ukrainan tilannetta

Suomi pitää välttämättömänä, että Ukrainan kriisi ratkaistaan kansainvälisen oikeuden mukaisesti ja neuvotteluteitse Ukrainan ja Venäjän välillä. Ratkaisun on kunnioitettava Ukrainan suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta.

Presidentti **Sauli Niinistö** ja ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta (utva) keskustelivat sunnuntaina Ukrainan tilanteesta, joka todettiin erittäin huolestuttavaksi.

”Krimin kansanäänestys kärjistää tilannetta edelleen”, Niinistö ja valiokunta arvioivat.

Äänestyksen tulos vahvistetaan tänään

Ukrainaan kuuluvalla niemimaalla järjestettiin sunnuntaina kansanäänestys siitä, pitäisikö Krimin liittyä Venäjään vai pysyä osana Ukrainaa. Äänestys päättyi sunnuntai-iltana kello kahdeksan.

Äänestyksen tulos vahvistetaan vasta tänään maanantaina.

Sevastopolin kaupungissa äänestettiin innokkaasti Venäjään liittymisen puolesta, kertoi paikallisen äänestyspaikan järjestysmies sunnuntaina iltapäivällä.

Ukrainan ja Venäjän puolustusministerit ovat sopineet väliaikaisesta tulitauosta Krimillä, kertoi Ukrainan virkaa tekevä puolustusministeri **Ihor Tenjuh** sunnuntaina. Venäjä ei vahvistanut tietoa.

Maiden välillä ei ole ollut aseellisia yhteenottoja.

MT-STT

POLITIIKASTA LYHYESTI

Suomi valmis Krim-sovittelun isännäksi

Suomi on tarjoutunut isännöimään Krimin kriisin neuvotteluja, presidentti **Sauli Niinistö** kertoo Helsingin Sanomille.

Niinistön mukaan vielä ei ole merkkejä siitä, että tarjoukseen oltaisiin tarttumassa. Hän muistuttaa, että Suomi on jo asettunut kriisissä EU:n puolelle.

Niinistö kertoo olevansa huolissaan Venäjälle kaavailluista talouspakotteista. Hänen mukaansa Venäjän vastareaktio vaikuttaisi väistämättä Suomen kansantalouteen.

Haglund: Pakotteet Suomelle huonoja

Puolustusministeri **Carl Haglundin** (r.) mielestä kaikki mahdolliset pakotteet Venäjälle ovat Suomen kannalta huonoja, koska Suomen talous on niin riippuvainen Venäjän-kaupasta.

Ylen Ykkösaamussa vierailleen Haglundin mukaan Krim on käytännössä Venäjän hallinnassa.

Tiilikainen: Venäjä hajottaa EU:n rivejä

Ulkopoliittisen instituutin johtajan **Teija Tiilikaisen** mukaan Venäjä pyrkii tietoisesti hajottamaan EU:n rivejä muun muassa neuvottelemalla koko unioniin liittyvistä kysymyksistä kahdenvälisesti isojen EU-maiden kanssa.

”Venäjä katsoo Yhdysvallat vertaisekseen, mutta ei EU:ta.”

Mikael Pentikäinen: Suomi Natoon

Keskustan eurovaaliehdokas **Mikael Pentikäinen** kannattaa Suomen liittymistä sotilasliitto Natoon. Pentikäisen mielestä Nato-jäsenyys vahvistaisi Suomen turvallisuutta ja edistäisi vakautta Suomen ympäristössä.

Keskustan virallisen kannan mukaan Suomella ei ole tarvetta Nato-jäsenyydelle.

Soini: Lisää rahaa puolustukseen

Perussuomalaiset sitoutuu korottamaan puolustusmäärärahoja ensi vaalikaudella. Puolueen mielestä määrärahoja on korotettava vähintään puolustushallinnon turvallisuuspoliittisessa selonteossa esitetyllä tavalla.

”Sitoudumme määrärahojen korottamiseen heti seuraavan vaalikauden alussa”, sanovat ja puolueen puheenjohtaja **Timo Soini** ja eduskunnan puolustusvaliokunnan puheenjohtaja **Jussi Niinistö**.

Vuosi sitten laajakaistan ostaneet saavat vielä odottaa

Eipä virtaa laajakaista vielä Keski-Suomen maaseudulla, vaikka valokaapelia on kaivettu maahan 750 kilometriä, ja rahaa on palanut noin yhdeksän miljoonaa. Suomen suurimman haja-asutusalueen laajakaistahankkeen rakentaminen on jäänyt kesken.

”Yksi nopea ja toimiva yhteys saisi olla, kun tiet ja palvelut huononevat täällä”, miettii mokkulan varassa toimiva leipomoyrittäjä Risto Tuhkanen Viitasaarelta.

Viitasaarelainen leipomoyrittäjä **Risto Tuhkanen** on odottanut laajakaistaa Niinilahden kylälle jo melkein viisi vuotta.

”Reilu vuosi sitten ostin Kuuskaistalta liittymän, mutta meillä päin ei käytännössä ole tehty verkkoa vielä lainkaan. Kun rakentamistahtia olen katsellut, niin tällä vauhdilla sitä tehdään vielä vuonna 2050”, Tuhkanen sanoo.

Noin 60 miljoonan ja viidentoista kunnan hanke Keski-Suomessa on nyt jäissä, sillä verkkoa rakentanut verkko-osuuskunta Kuuskaista on taloudellisissa vaikeuksissa. Tilanne on hankala, koska kunnat ovat jo maksaneet Kuuskaistalle noin 6,5 miljoonaa euroa.

Lisäksi liittymä on myyty vajaalle 5 000 yksityiselle asiakkaalle ja he ovat maksaneet liittymismaksua noin 2,5 miljoonaa euroa. Yhtään liittymää ei heille kuitenkaan ole vielä avattu.

”Onneksi en maksanut kerralla kaikkea. Ehdottomasti laajakaista on saatava sisälle asti, niin kuin on luvattu”, Tuhkanen tuumaa. Hän maksoi noin 400 euroa, eli kolmasosan liittymismaksusta. Moni maksoi kerralla kaiken.

Rakentamisella liian kiire

Hankkeessa on tehty karkeita virheitä. Rakentaminen esimerkiksi aloitettiin kesällä 2012 useassa kunnassa yhtä aikaa. Se hajautti Kuuskaistan voimia.

Keski-Suomen liiton maakuntainsinöörin **Jarmo Koskisen** mielestä Kuuskaista oli liian kiltti.

”Joissain kunnissa päätöksen teko viipyi toista vuotta. Sitten kunnanjohdolla oli paineita saada työt heti seuraavana päivänä käyntiin. Operaattori aloitti työt pian, vaikka ei ollut päätöksiä tukien maksamisesta”, Koskinen sanoo.

Jokainen kunta on tehnyt omat sopimukset Kuuskaistan kanssa. Siksi maakunnallista vastuunkantajaa ei ole.

Kiire oli myös tukien menettämisen pelon vuoksi. Viidelle kunnalle myönnetty valtion tuki raukeaa tämän vuoden lopussa, ellei verkko ole valmis.

Kuuskaista ei myöskään saanut varmistettua rahoitusta ennen rakentamisen aloittamista. Työt aloitettiin kuntien ja yksityisten rahoilla.

”Rahoituksen saamisen vaikeus yllätti. Kun osuuskunta päätti lähteä hankkeeseen, olivat pankkien ehdot lainoille toiset. Nykyisin lupaus julkisesta tuesta ei riitä pankille lainan vakuudeksi”, Kuuskaistan toimitusjohtaja **Tapio Saarinen** sanoo.

Operaattorilla täytyy olla 34 prosenttia omaa rahaa. Loput rahoista voi tulla kunnilta, valtiolta tai EU:lta. Puuttumaan jäi noin viisi miljoonaa euroa.

Kuuskaistan rahat loppuivat

Koskisen mukaan Kuuskaista teki töitä noin kymmenessä kunnassa yhtä aikaa omalla riskillä. Rahat loppuivat viime kesänä. Samalla loppuivat myös rakennustyöt.

Pulmia rahoitukselle aiheutti myös Finveran kieltäytyminen takaamasta Kuuskaistan lainoja.

Saarijärven kaupunginjohtajan **Timo Rusasen** mukaan kunnissa oltiin siinä käsityksessä, että Finnveran takaus on varmaa.

Saarinen kiistää tiedon.

”Ei pidä paikkaansa. Kerroin jo kesällä, että omaa pääomaa kannattaisi lisätä, jotta Finnveran laina saataisiin. Silloin ei kunnissa ollut valmiutta lisätä pääomaa. Kuntajohtajille on viime kesästä lähtien kuukausittain viestitetty rahoituksen tilanteesta”, Saarinen sanoo.

Verkko ostetaan eurolla

Nyt kunnat suunnittelevat Kuuskaistan ostamista ulos ja kuntien omistama yhtiö jatkaisi rakentamista. Alkuperäisestä 15 kunnasta kymmenen on hyväksynyt alustavasti pelastussuunnitelman, kolme ei lähde nykyehdoin mukaan ja kahdessa kunnassa ei ole vielä päätetty. Osuuskunta on päättänyt myydä Keski-Suomen verkkoliiketoiminnan.

Petäjäveden kunnanjohtajan **Teppo Sirniön** mukaan hinta on yksi euro, mutta mukana tulevat noin viiden miljoonan velat urakoitsijoille.

Sirniö toivoo, että kunnat päättäisivät nopeasti, jotta verkko saataisiin valmiiksi kunnissa, joissa se on pisimmällä.

Keski-Suomen liiton Koskinen on samaa mieltä.

”Uuraisilla, Multialla ja Toivakassa valmistuminen on pienestä kiinni. Tarvitaan muutama viikko kesällä hommia.”

Vaihtoehto kuntien verkkoyhtiölle on Kuuskaistan konkurssi. Siinä tapauksessa kuntien ja yksityisten sijoittamat rahat menetetään.

Suurin hyöty laajakaistasta olisi yrityksille. Liikenne- ja viestintäministeriön laskelmien mukaan hyöty Keski-Suomessa olisi sata miljoonaa euroa vuodessa. Kuuskaista valikoitui alun perin verkon rakentajaksi, koska kaupalliset operaattorit eivät olleet kiinnostuneita.

AIMO VAINIO

SAMI KARPPINEN

Juha Rantala Kivijärven Lokakylältä on kokeillut lukuisia nettitikkuja. Toistaiseksi parhaiten on toiminut Saunalahden langaton reititin. Arttu Rantalalle netti on tärkeä etenkin pelaamiseen ja videoiden katseluun.

Multialla verkko melkein valmis, Pihtipudas odottaa aloitusta

Ovatko keskisuomalaisten kuntien ja yksityisten verkko-osuuskunta Kuuskaistalle jo maksamat rahat kadonneet taivaan tuuleen? Siitä ollaan montaa mieltä, sillä kunnat ovat erilaisissa tilanteissa.

Esimerkiksi Multialla on runkoverkosta rakennettu 90 prosenttia valmiiksi. Pihtiputaalla sen sijaan ei ole rakennettu vielä lainkaan.

”Liittymiä on tilattu 250 kappaletta ja kuntaosuutta on maksettu noin 400 000. Maksut lopetettiin, kun kuultiin Kuuskaistan vaikeuksista”, Pihtiputaan kunnanjohtaja **Ari Kinnunen** sanoo.

Hankkeen pelastusoperaation johtajan **Teppo Sirniön** mielestä rahoitus on nyt kunnossa ja rakentaminen voi jatkua keväällä, jos kunnat saavat päätökset tehtyä.

”Kuntarahoituksen laina on 35 miljoonaa euroa, julkinen tuki on 15 miljoonaa, kuntien osuus on 7,5 miljoonaa ja liittymämaksuista tulee 2,5 miljoonaa”, Petäjäveden kunnanjohtaja Sirniö luettelee.

Koko kustannusarvio on 60 miljoonaa euroa.

Siitä on jo käytetty noin yhdeksän miljoonaa.

Rahoilla on kaivettu 750 kilometriä verkkoa. Kaikkiaan pitäisi kaivaa noin 5 000 kilometriä.

Saarijärvellä ei uskota laskelmiin

Saarijärvi ei lähde uusilla ehdoilla kuntien yhtiöön mukaan.

Kaupunginjohtaja **Timo Rusasen** mukaan laskelmat kannattavuudesta edellyttävät suurta määrää yksityisiä asiakkaita taajamista.

”Tämä ensimmäinen vaihe tuo laajakaistan vain kymmenelle prosentille Saarijärven asukkaista. Toisesta vaiheesta, eli taajamien kaupallisin perustein rakennettavasta, tiedetään aivan liian vähän mitään varmaa”, Rusanen sanoo.

Nykyinen hanke koskee vain haja-asutusalueen kotitalouksia.

Toinen vaihe rakennetaan myöhemmin. Sirniö arvioi sen maksavan noin 30 miljoonaa euroa lisää.

Rusanen epäilee, että langaton 4G-verkko vie taajamassa asuvien intoa ostaa kaapeliliittymää.

Korkoriski liian suuri

Kuntarahoituksen laina on korolta edullista, mutta kuntien täysin takaama. Saarijärven osuudeksi tulisi 4,5 miljoonan euron takaus.Alkuperäisen suunnitelman mukaan Finnvera olisi taannut lainoista puolet.

Rusanen myös epäilee lainan korkoriskiä. ”Jos korko nousee yli 0,2 prosenttia 32 vuoden lainan aikana, tarvitaan lisärahoitusta. Kukaan ei usko, että korko säilyy samana yli 30 vuotta.”

Saarijärvellä kuukausierien maksaminen on lopetettu. Jo maksetut 432 000 euroa on kirjattu tappioihin. Kokonaissumma olisi toista miljoonaa.

Rahojen kohtalon ratkaisee lopulta virtaako laajakaista verkossa vai ei.

”Samat laskelmat meillä on. Näkemykset vain ovat päinvastaiset”, Rusanen vertaa Saarijärven ratkaisua suunnitelman hyväksyneisiin kuntiin.

Sirniö lupaa, että kieltäytyneet kunnat pääsevät halutessaan myöhemmin mukaan.

AIMO VAINIO

Laajakaista maksaa saman kuin viemäri

Saarijärvellä haja-asutusalueen laajakaistan kustannukset kotitaloutta kohti ovat laskutavasta riippuen noin 16 000 ja 20 000 euron välillä, arvioi Saarijärven kaupunginjohtaja **Timo Rusanen**.

Mittakaava kotitaloutta kohden on siis samaa luokkaa kuin esimerkiksi vesiosuuskuntien liittymien rakentamisessa.

Merkittävä ero näillä hankkeilla on, että vesiosuuskunnat tietävät liittymien määrän, rahoituksen ja kustannukset etukäteen. Laajakaistahankkeissa tiedot ovat epävarmoja.

”Vesiosuuskunnista on huomattavasti helpompi päättää kunnissa, koska kaikki tiedot ovat saatavilla. Tavallisesti kunnan osuus on 25 prosenttia kustannuksista”, Rusanen sanoo.

Valtio rahoittaa toiset 25 prosenttia ja osakkaan omavastuu on puolet kustannuksista.

Keski-Suomen laajakaistahankkeessa omavastuu on noin kymmenen prosenttia.

AIMO VAINIO

PÄIVÄN KYSYMYS

Miten käy lasten pilkkiviikon?

Lasten ja nuorten valtakunnallista pilkkiviikkoa vietetään tällä viikolla. Lauha sää on kuitenkin sulattanut jäitä, joten tapahtumien järjestäminen painottuu Keski- ja Pohjois-Suomeen.

Millä paikkakunnilla päästään vielä pilkille? kalataloauskonsulentti Olli Saari Suomen vapaa-ajankalastajien keskusjärjestöstä?

Näyttää siltä, että jääraja pakenee pohjoiseen. Juuri tuli tieto, että Mikkelissä ei ainakaan päästä pilkkimään. Myös Kerimäki on epävarma, kuten Pohjois-Savon ja Pohjois-Karjalan tapahtumat.

Toistaiseksi toteutuslistalla ovat ainakin Ii, Tornio, Vuokatti, Rovaniemi, Sodankylä ja Iisalmi.

SM-mestaruuspilkki pitäisi olla Viitasaarella 23.3. Saa nähdä, antaako luvattu takatalvi siimaa sen järjestämiselle.

Miten jäiden kestävyys arvioidaan?

Luotamme tapahtumia järjestäviin henkilöihin, koska heillä on ajantasaisin tieto. Mitään riskejä ei oteta.

Jäätilannetta seurataan ja tapahtumien toteutumista päivitetään nettiin. Kannattaa katsoa maanantaina tilanne.

Pilkkiviikkoa vietetään aina viikolla 12. Onko tapahtuma ennen peruuntunut?

Vuonna 2008 tapahtui viimeksi vastaava jäiden karkaaminen.

Pilkkiviikon peruuntuessa monet koulut vievät lapset toukokuussa ongelle eli kalastamaan päästään kuitenkin.

KATJA LAMMINEN

Pilkkiviikon tapahtumien toteutumista seurataan nettisivulla www.vapaa-ajankalastaja.fi.

Lakko nipisti tuotantoa Yaran tehtailla

Yaran Uudenkaupungin tehtaiden työntekijät olivat loppuviikosta lakossa. Henkilöstö marssi ulos torstaina ja palasi työpaikalle sunnuntaiaamuna.

Tuotanto ja lannoitetoimitukset pysähtyivät liki kolmeksi päiväksi.

”Kolmen päivän tuotanto menetettiin, eikä sitä saada takaisin. Tämä hankaloittaa meidän tilannettamme ehdottomasti”, kertoo tehtaanjohtaja **Jyri Rantanen**.

Tilanteella Rantanen viittaa lannoitteiden kovaan kysyntään ja aikaistuneeseen kevääseen, joka on kiihdyttänyt tilauksia.

Ulosmarssi liittyy Yaran mukaan tulospalkkiojärjestelmän uudistamiseen, jota Uudenkaupungin työntekijät eivät hyväksy. Yhtiö pitää työtaistelua laittomana.

Yara Suomi Oy harkitsee laittoman työtaistelun viemistä työtuomioistuimen käsittelyyn.

KATJA LAMMINEN

Kuopio välttää henkilöstön lomautukset

Kuopion kaupunki ei näillä näkymin lomautakaan henkilöstöään, uutisoi Savon Sanomat. Kaupunki on löytänyt yt-neuvotteluissa muita keinoja yli neljän ja puolen miljoonan euron säästöihin.

Kaupungin henkilöstöjohtaja **Markku Mattila** kertoo, että työantaja leikkaa yksipuolisilla keinoilla 3,1 miljoonaa euroa henkilöstökuluista.

Lisäksi henkilöstö säästää 1,6 miljoonaa lomarahavapailla ja säästövapailla.

Mattila pitää selvänä, että kaupunkilaisten palvelut heikkenevät säästöjen myötä. Lain edellyttämä palvelujen minimitaso aiotaan turvata.

STT